

Universitätsbibliothek Paderborn

Lignum Vitae, Ornamentum, & Decus Ecclesiæ

In Qvinque Libros Divisvm. In quibus, Totius Sanctiss. Religionis Divi Benedicti initia; Viri Dignitate, Doctrina, Sanctitate, ac Principatu clari describuntur: & Fructus qui per eos S. R. E. accesserunt, fuissimè explicantur

Wion, Arnold

Venetiis, 1595

B. Paulus Diaconus, hymni, vt quea[n]t Caxis, & aliorum utilium auctor.
cap. XCI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38397

Liber Quintus.

799

RAMVS DECIMVS,

Continet

E V A N G E L I S T A S ,

id est,

Diaconij tantum officio præditos.

B. PAVLVS DIACONVS:

Hymni, Ut queant laxis, & aliorum
utilium auctor.

Honorauit eum, de quo scriptum est,

Inter natos mulierum, non surrexit maior Ioanne
Baptista. Matt. 11.

Cap. XC I.

AUDARE Dominum in Sanctis eius iubemur a
Regio Propheta: quod opus quam sit Deo gra-
rum, & acceptum, quam toti Ecclesie honorificū,
quam hominibus salutare, ex hoc uno probatur,
quod honor qui illis exhibetur, Deo exhibetur,
nam, ut ait D. Gregorius, qui honorat missos, sive
sanctos, sanctificantem, & mittentem reputatur honorare. Hoc pre-
cepit quam strenue & indefesse semper adimpleuerint Mona-
chi, ex huius Arboris lectione, lector, ut puto, iam satis superflue-
que didicit: discerque in posterum si non mentis solum, sed cor-
poris etiam oculos, ad primos huius decimi Rami fructus attollat.
In eius enim superioribus conspiciet, & ut credo, admirabitur,
quid sibi velit & significet flos illæ pulcherrimus Monachi habitu,
imaginem Præcursoris Domini in tabula depictam, manibus tené-
tis, aureaque redimitus cotona. Admirabitur inquam, sed myste-

B B b b rium

rium intelligens, benedicens benedicit Dominum, qui Benedic-
tum suorum semina benedictionibus præueniens, & sua repleta
benedictione, facta per eos dignatus sit operari magna, & Ecclesiam
suam sanctam eorum adinventionibus sanctis, in tantum exalteat,
honorificare, ac reddere gloriosam. Reputans etiam nobis lau-
reatus ille, & ter, quaterque beatus fructus Benedictinus, Poem
illum inter sui temporis Poetas, non contemnendum, Diuum Pa-
lum Diaconum monasterii Sacri Casinensis monachum, qui inter
alia quæ ad Dei, & sanctorum eius laudem, ecclesiæque matris de-
corem glori osè operatus est, illius inter minima non reputauit,
quod deuotissimum, & doctissimum illum Hymnum Domini Pe-
carioris, cuius tenebatur deuotione, pulcherrimo metro, pedum
que consonantia admirabiliter composuerit, quem ob eius eleg-
tiā, & ab Ecclesia approbatum, uidemus, & insuper in omnibus
Orbis partibus, eius iussu etiam decantatum: eius autem iudicium
sic se habet.

*Vt queant laxis resonare fibris,
Mira gestorum famuli tuorum,
Solute polluti labij reatum.
Sancte Iohannes, &c.*

Ad corundem etiam Sanctorum laudem iussu Caroli Magi
Imp. vitas Sanctorum concr̄p̄sū, & uicuique Festo totius anni,
conuenientem lectionem, quæ in Ecclesia legcretur assignauit: q̄e
eius dispositio ab Ecclesia tota obseruata est, & usq; ad huc nostra
tempora inviolabiliter custodita. De eius vero ordinatione scel-
quitur Carolus Imperator in sua epistola, quæ homiliario Alcui
præponitur.

Denique qui ad nocturnale Officium copulatis quorundam casu labore,
licet recto intuitu, minus tamen idoneo, reperimus lectiones, quæ
quæ, & sine auctorum suorum vocabulis essent positæ, & infinitis vnu-
rum anfractibus searent, non sumus passi nostris in diebus, in diuinis
lectionibus, inter sacra Officia, inconsonantes perstrepere sollicitos, &
que earundem lectionum in melius reformare tramitem, mentem inten-
dimus, idq; opus Paulo Diacono familiari clientulo nostro eliminandum inten-
dimus: Silicet ut studiosè Catholicorum patrum dicta percurrent, sed
ēlatissimis eorum pratis, certos quoque flosculos legeret, & in manu,
quæque essent utilia, quasi fertum aptaret. Qui nostrę celsitudini des-
te parere desiderans, tractatus atque sermones diuersorum Catholicorum
patrum perlegens, & optima quæque decerpens, in duobus vnu-
minibus,

minibus, per totius anni circulum, congruentes eniq; festinitati, di-
fincte, & absque uitio, nobis obtulit lectiones. Quatum omnium tex-
tum nostra sagacitate perpendiculariter, nostra eadem volumina auctorita-
te constabilimus, uestreque religioni in Christi Ecclesijs tradimus ad lo-
gendum, Hec Imperator.

Reliqua que ad rei litteraria ornata cōposuisse fertur, hęc sunt:

De vita S. Gregorij Papae 1. lib. 3. qui extat MS.

De vita S.P.N.Benedicti,

lib. 1.

De vita S.Mauri Abbatis,

lib. 1.

De vita S.Scholastica Vir-

ginis, lib. 1.

Qui tres nobis procuranti-
bus, nunc excusi sunt Ro-
mæ an. 1590. in tertio
poematum volumine D.
Prosperi Martinengij.

De eadem Virgine versus nonnulli; qui reperientur impre-
si in Martyrologio nostro, ad diem 10. Februarij.

De vita S.Aenulphi Metensis Episcopi, lib. 1. excusus apud
Surium tomo 4. die 16. Augusti; & apud Bedam tomo 3.
falso ipse Bede attributus.

Hymnorum de pluribus Sanctis diuerso metro, lib. 1.

Carminum diuersorum, lib. 1.

De gestis Episcoporum Metensium, lib. 1. qui extat MS. ut
Molanus refert.

De gestis Episcoporum Papiensium, lib. 1. Quem se uidisse
testatur Galesinius.

Homiliarium quinquaginta, lib. 1.

In Regulam S. P. N. Benedicti, lib. 1. hic extat MS. littera
Longobardica in bibliotheca Casinensi, Scanno 12. ad fini-
stram; & item littera Italica in bibliotheca nostra S. Bene-
dicti Mantuani.

Ad Carolum Imper. epistola una, quæ est in monte Casino
MS. loco citato.

De gestis Longobardorum, lib. 6. excusi saepius in folio, &
8. & item idiomate Italico.

De vita S. Cypriani Episcopi, & Martyris, lib. 1. qui est in
prolegomenis Iacobi Pamelij ad Cypriani opera.

Ad historiam Eutropij, lib. 2. idest, Cæsares à Valentiniano, ad
Leonem Imp. qui excusi saepius cum Eutropio, & item
separatim, nouissime vero correcti editi sunt Basileæ, an-
no 1569. in 8.

B B b b 2 Epi-

Epistolarum ad diuersos, lib. 1. Et alia, quæ nondum vidi.
Fuit autem Paulus, natione Longobardus, Varnefridi, & Theodelindæ filius, deinde Aquilegiensis Ecclesiæ Diaconus; caput vero cum Desiderio Rege, a Carolo Rege aliquo tempore in magno pretio habitus, nonnullorum emulatione ipsius iram incurrit, & in Diomedisinsulam, quæ hodie Tremiri vocatur, exilio relegatus, ex ea ad Arichim Beneuentanum Principem, & Desiderij Regis generum aufugit; quo defuncto ex hoc mundina fragoso pelago se recipiens, ad salutis portum Montem Casinum confugit, ubi monachus effectus, plures ibidem annos superavit, & sanctis operibus plenus in senectute bona in pace quietus, sepultus in eodem cœnobio iuxta Ecclesiam S. Benedicti, ante Capitulum. Floruit temporibus prædictorum Regum, anno Domini 770. & quod excurrit.

*Chronica Cas. lib. 1. ca. 17. Petrus Diaconus Sanctis Mont. Cas. t. 14
de script. eiusd. cap. 8. Trittemius de vir. ill. ord. S. Ben. lib. 2. cap. 30. p. 11
Paulus de seipso multis in locis, & alijs innumeris.*

S. ALCVINVS ABBAS:
Et Diaconus, S.T. Doctor, & Officiorum S. Trinitatis, & S. Stephani, compositor: & almæ vniuersitatis Parisiensis primarius fundator.

Hic

*In omnibus magnificauit populum (Ordinem) suum,
& honorauit. Sapient. vlt.*

Cap. C X I I .

ON minori forsitan admiratione admirabitur quis, secumque cogitat, quid denorent, tabule duas lapideas, quarum una manus secundius Rami fructus replet, altera ipsius dorso adhuc revideretur; in ista cuiusdam fœminæ vultus, in illa Sanctissimæ Trinitatis, & S. Stephani Prothomartyris imagines conspiciuntur: qui eas gestatis ipsius Ramii